

En record a Anna Comas, Núria Masafrets i Encarnació Soler: tres mestres i historiadores mataronines entusiastes

MARIA SALICRÚ-MALTAS
Grup d'Història del Casal. Mataró
Grup de Recerca de la Memòria Històrica de Mataró

El present article pretén resumir la trajectòria d'Anna Comas Valls, Núria Masafrets Aymà i Encarnació Soler i Alomà. Tres mestres i historiadores mataronines entusiastes, crítiques i rigoroses, que han mort de manera sobtada deixant un gran llegat de compromís social, cultural i polític.

Anna Comas i Valls va morir a Mataró als 70 anys el 3 de juliol de 2020. Nascuda en una família catalanista, era llicenciada en Història per la UAB. Com a professora de català va ensenyar la llengua a finals del franquisme a l'escola pública i a la seu d'Òmnium Cultural. El seu oncle era

el catedràtic de Llengua i Literatura Catalanes Antoni Comas i Pujol. Els darrers anys va treballar a les escoles Tomàs Viñas i Angeleta Ferrer. Historiadora com el seu espòs Josep Puig Pla, va centrar els seus darrers estudis en la relació de Pompeu Fabra i Mataró i en la història local del PSC. El seu darrer treball és el capítol «Política i institucions» de L'A-bans de Mataró 1965-1992, que va acabar el dia abans del seu traspàs.

A principis dels 70, fou una de les fundadores en la clandestinitat de Convergència Socialista, embrió del futur PSC, a Mataró i Maresme. Va ser consellera na-

*Anna Comas en la tertúlia El Racó del Grup d'Història del Casal a Mataró Ràdio l'any 2018 parlant de Pompeu Fabra.
(Foto: M. Asmarat)*

cional del PSC-Congrés (1976-1978). Va representar el partit a l'Assemblea Democràtica de Mataró (Assemblea de Catalunya). Regidora de l'Ajuntament entre 1983 i 1997 (de Cultura, Sanitat i Serveis Socials, Relacions Ciutadanes, Hisenda, Interior), va ser una figura clau en els governs de Manuel Mas. Va ser Primera Secretària del PSC (1979-1982) i va formar part de la candidatura a les primeres eleccions al Parlament el 1980.

Núria Masafrets i Aymà va morir a Port Lligat a l'edat de 70 anys el 28 de març de 2021. Llicenciada en Història per la UAB, va treballar de mestra a l'escola cooperativa Bons Amics, a l'escola bressol de Cerdanyola i a les escoles d'adults d'Els Tarongers i de Can Noè. Va publicar diferents estudis d'història local, com l'article «Les farinetes, plat estrella de la classe treballadora» (2013, Fulls núm.107).

Nascuda en el si d'una família llibertària, molt vinculada al Forn del Vidre i a la Unió de Cooperadors de Mataró, va militar clandestinament al Partit Comunista (marxista-leninista) FRAP amb el seu company, Víctor Ligos Hernando. A redós de la seva detenció, foren empresonats. La Núria va patir condemna a Madrid, al centre penitenciari de Yeserías (1974-1975).

Va dedicar la seva vida a lluitar per la justícia social i a promocionar la cultura a través de diferents entitats i moviments socials (Primavera per la Pau, Gran Recapte del Banc dels aliments, programa de ràdio «Cruïlla de llibres», etc.) i va ser la responsable de cuina del Moviment Educatiu de Maresme, on va impartir els cursos de cuina i música i cuina i poesia, entre d'altres. L'Aula de Música Masafrets

Núria Masafrets intervenint en l'homenatge a Joan Peiró el 24 de juny de 2017. (Foto: E.M. Llovet)

promou en el seu honor el Certamen musical i literari Núria Masafrets Aymà.

Encarnació Soler i Alomà va morir a Barcelona als 67 anys el 6 de setembre de 2021. Doctora en Història de l'Art per la UB amb un tesi sobre la sarsuela, el cinema i la censura dirigida pel cineasta Miquel Porter-Moix i el crític musical Roger Alier, va treballar de mestra a les escoles GEM, Bons Amics, Rocafonda, així com als instituts Puig i Cadafalch i Damià Campeny de la ciutat. Hereva d'una família vinculada a la música i a la Unió de Cooperadors, va publicar diferents articles culturals, va impartir desenes de conferències (cinema, repressió, ferrocarril, eclipsi) i es va comprometre amb l'Associació Vidre Bufat. Sempre va rebre el su-

port incondicional del seu marit Joaquim Salicrú i Pinós.

L'any 1996 va ser cofundadora de Cinema Rescat, associació amb la qual va recuperar, documentar, restaurar i divulgar el patrimoni cinematogràfic català, tant d'àmbit local com comarcal o nacional, que després va dipositar a la Filmoteca de Catalunya. Entre el fons cal destacar la divulgació de les pel·lícules del cineasta mataroní Enric Fité i les de Laya Films, enregistrades durant la guerra civil per la Generalitat republicana. A redós va rebre el Premi Nacional de Cinematografia del Departament de Cultura de la

Generalitat (1994) i la Medalla d'Or de la Unió Internacional del Cinema Amateur. Era membre de l'Acadèmia del Cinema Català, de la Comissió Cinema 9, del Festimatge de Calella (organitzat pel Foto-film Calella) i jurat de la UNICA.

Durant anys va ser professora de la Universitat Catalana d'Estiu i va estar vinculada amb el Centre Excursionista de Catalunya i el Llibre Viu, on classificava el material per a les biblioteques.

Encarnació Soler en la tertúlia El Racó del Grup d'Història del Casal a Mataró Ràdio l'any 2019 parlant del llegat cinematogràfic d'Enric Fité. (Foto: M. Asmarat).

